

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

22. december 2006

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets grundnotat om Kommissionens Temastrategi for jordbundsbeskyttelse samt Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets rammedirektiv om beskyttelse af jordbunden og ændring af direktiv 2004/35 (direktiv om miljøansvar), KOM (2006) 232.

GRUNDNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens Temastrategi for jordbundsbeskyttelse samt Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets rammedirektiv om beskyttelse af jordbunden og ændring af direktiv 2004/35 (direktiv om miljøansvar)

KOM(2006)232

Resumé

Kommissionen har den 25. september sendt en temastrategi om beskyttelse af jord til rådet. Kerneelementet i strategien er et forslag til jordrammedirektiv. Direktivforslaget fokuserer på miljøproblemer, som følge af bl.a. jorderosion, tab af organisk materiale, forhøjelse af jordens indhold af salte samt jordskred og egentlig jordforurening. Forslaget indeholder rammebestemmelser for at beskytte jordbunden og forebygge forringelse af jorden som ressource for naturværdier, biodiversitet og jord- og skovbrug.

Direktivet foreslår et fælles metodisk grundlag for, at der i medlemslandene opstilles nationale strategier til at imødegå en sådan forringelse af jordressourcen. Dvs. kortlægning af risikoområder for de pågældende forringelsesfaktorer efter ensartede kriterier og udarbejdelse af indsatsprogrammer med risikoreduktionsmål samt tids- og finansieringsplan for indsatsen. De enkelte medlemsstater fastsætter selv "passende" niveau for målsætning og rækkevidde af indsatsprogrammerne.

Direktivets forslag om jordforurening dækkes i stor udstrækning af den nuværende jordforureningslov. Der er dog forslag om en statusrapport ved salg af ejendomme, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet. Direktivets forslag om kortlægning vil desuden betyde et øget krav om forureningsundersøgelser, som dog i stor udstrækning vil kunne dækkes af undersøgelser i forbindelse med statusrapporten.

Direktivets forslag om jorderosion, tab af organisk materiale m.v. vedrører problemområder, som ikke har noget dramatisk omfang i Danmark, og vurderes ikke at give grundlag for ændring af dansk lovgivning. Afdækning af om det vil være nødvendigt at udpege risikoområder i Danmark beror på en faglig analyse.

1. Status

Kommissionen sendte den 25. september 2006 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget har hjemmel i TEF artikel 175 og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i TEF artikel 251. Forslaget forelå i dansk oversættelse den 23. oktober 2006.

Et notat om forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Europa Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Forslaget forventes behandlet i Rådet (miljø) under tysk formandskab i 1. halvår 2007.

2. Formål og indhold

Temastrategien

Med temastrategien udmønter Kommissionen forpligtelsen i EU's 6. miljøhandlingsprogram til at opstille en temastrategi om jordbundsbeskyttelse.

Kommissionen anfører, at formålet med strategien er at beskytte jord og bevare jordens kapacitet til at udføre sine miljømæssige, økonomiske, sociale og kulturelle funktioner.

Strategien begrundes med, at nedbrydning af jord er et alvorligt problem i Europa, som forårsages eller forstærkes af menneskelig aktivitet så som uhensigtsmæssig land- og skovbrugsmæssig praksis, industrielle aktiviteter, turisme, bymæssig og industriel udbredelse og konstruktionsarbejder. Disse aktiviteter har en negativ effekt, der bl.a. resulterer i tab af frugtbarhed, kulstof og biodiversitet, hvilket forhindrer jorden i at udføre en række funktioner. Nedbrydning af jorden har en direkte indflydelse på vand- og luftkvalitet, biodiversitet og klimaforandringer og kan bidrage til at svække sundheden hos indbyggerne i Europa og true fødevarer- og fodersikkerheden.

Strategiens kerneelement er et forslag til "jordrammedirektiv". Udover direktivforslaget indeholder strategien supplerende initiativer, som vedrører:

- Integration af jordbeskyttelse i udvikling og implementering af fællesskabspolitikker.
- Behov for øget viden inden for visse områder af jordbeskyttelse gennem forskning støttet af Fællesskabet og nationale forskningsprogrammer.

Jordrammedirektivet

Direktivforslaget fokuserer på områderne:

- Jordforurening
- Erosion (forårsaget af vand eller vind)
- Tab af organisk materiale
- Jordpakning (jorden er presset sammen, f.eks. på grund af tunge maskiner)
- Tilsaltning (forhøjet niveau af diverse salte i jorden)
- Jordskred
- Arealbefæstning (når der placeres huse, veje, etc. på jord)

Reguleringsmæssigt falder forslaget i to hovedbestanddele: Én vedrørende indsatsen over for jordforurening og én vedrørende indsatsen over for erosion, tab af organisk materiale, jordpakning, tilsaltning og jordskred. Direktivforslagets tilgang er for alle elementer, bortset fra arealbefæstning, at der ud fra fælles parametre skal ske en kortlægning af områder, hvor et af disse elementer udgør en risiko, samt at der på dette grundlag skal opstilles nationale indsatsprogrammer/strategier, som redegør for, hvilke mål der søges opnået med hvilke foranstaltninger, og hvordan indsatsen påregnes finansieret.

Jordforurening

For så vidt angår jordforurening, skal medlemsstaterne i forebyggelsesøjemed gennemføre rimelige, men i øvrigt ikke nærmere specificerede foranstaltninger for at begrænse tilførsel af farlige stoffer til jorden, dog ikke forurening der skyldes luftbåren forurening eller exceptionelle naturfænomener.

Med hensyn til allerede forurenede arealer skal medlemslandene udarbejde en liste over forurenede grunde og en national oprydningstrategi. Forslaget stiller endvidere krav om udarbejdelse af statusrapport i forbindelse med salg af potentielt forurenede grunde.

Liste over forurenede grunde

Direktivforslaget definerer forurenede grunde som grunde, hvor der er forurening på et sådant niveau, at det efter medlemsstaternes vurdering udgør ”en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet”, idet der tages højde for nuværende og godkendt fremtidig brug.

Direktivforslagets definition af jord undtager grundvand. Kommissionen har oplyst, at dette betyder, at forurening i jorden, som udgør en betydelig risiko for at forurene grundvand og/eller overfladevand, er omfattet af direktivet. Hvis forureningen derimod er udvasket fra jorden og nu primært forefindes i grundvandet/overfladevandet, er forureningen ikke omfattet af direktivforslagslaget, men vil skulle håndteres efter vandrammedirektivet.

Direktivforslaget pålægger medlemsstaterne, at:

- Udpege en kompetent myndighed, der er ansvarlig for identifikation af forurenede grunde.
- Identificere de grunde, hvor der er eller har været aktiviteter, der potentielt kan forurene jord. Direktivforslaget har som bilag II en fælles minimumsliste over, hvilke aktiviteter der kan anses for at være potentielt forurenende, og som skal udgøre grundlaget for den nationale kortlægning. Identifikationen skal ske inden for 5 år fra implementeringsdatoen og derefter revideres jævnlige. Der er ikke krav om, at oversigten over potentielt forurenede grunde (liste 1) er offentlig.
- Undersøge koncentrationsniveauer på de grunde, der indgår i oversigten over potentielt forurenede grunde.
- På de grunde, hvor koncentrationen er således, at medlemsstaterne vurderer, at forureningen kan udgøre en ”betydelig risiko for menneskers sundhed og miljøet”, skal der foretages risikovurdering for at vurdere, om grunden bør kategoriseres som forurenede og optages på en liste over forurenede grunde (liste 2). Direktivforslaget fastsætter ikke nærmere kriterier for, hvad der forstås ved en jordforurening. Risikovurderingsdelen er således overladt til medlemsstaterne. Forslaget åbner dog mulighed for, at Kommissionen ved komitéprocedure kan vedtage fælles kriterier for risikovurderingsmetoder af jordforurening, hvis det efter informationsudveksling om medlemslandenes risikovurderingsmetoder vurderes at være behov for at harmonisere disse.
- Fra implementeringsdatoen er fristen for undersøgelse og risikovurdering af de potentielt forurenede grunde:
  - 5 år for mindst 10 % af grundene,
  - 15 år for mindst 60 % af grundene og
  - 25 år for de resterende grunde.
- Listen over forurenede grunde (liste 2) skal være offentlig tilgængelig og skal revideres mindst hvert 5. år.

En National Oprydningsstrategi og mekanismer til finansiering af oprydning

Forslaget om at udarbejde en national oprydningsstrategi indebærer, at medlemsstaterne skal:

- Sikre, at grunde på listen over forurenede grunde (liste 2) ryddes op, enten i form af fjernelse, kontrol, indeslutning eller reduktion af forureningen, idet der tages hensyn til nuværende og godkendt fremtidig brug, så grunden ikke længere udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.
- Etablere mekanismer til at finansiere oprydning af forurenede grunde på listen (liste 2), hvor der ikke er en person, der kan gøres ansvarlig for oprydning af forureningen eller ikke kan ”formås at bære omkostningerne i overensstemmelse med forurenere

betaler princippet”.

- Udarbejde en ”National Oprydningsstrategi”, der minimum indeholder oprydningsmålsætninger, en prioritering, startende med de grunde, der udgør den største risiko for menneskers sundhed, en tidsplan for implementering af strategien samt en angivelse af de budgetmidler, der er afsat til formålet. Når indeslutning eller naturlig nedbrydning anvendes, skal der foretages monitoring af risikoen for menneskers sundhed og miljøet. Den ”Nationale Oprydningsstrategi” skal sættes i anvendelse og være offentliggjort senest 8 år efter implementeringsdatoen og revurderes mindst hvert 5. år.

Ændring af miljøansvarsdirektivet

Kommissionen foreslår en justering af miljøansvarsdirektivet, som for så vidt angår miljøskader, hvor forurenere ikke kan identificeres eller gøres ansvarlig, henviser til medlemsstaternes forpligtelse til at sikre finansiering af sådanne oprydningsaktiviteter i henhold til nærværende direktiv. Det vil sige, at sådanne oprydningsaktiviteter skal finansieres under Den ”Nationale Oprydningsstrategi”.

Statusrapport ved salg af ejendomme, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter

Direktivudkastet indeholder forslag om, at der ved salg af grunde, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, skal stilles krav om, at ejeren af grunden eller den kommende køber skal udarbejde en statusrapport til den kompetente myndighed, der er ansvarlig for identifikation af forurenede grunde.

Statusrapporten skal udstedes af en autoriseret person/institution, som er udnævnt af medlemsstaten, og rapporten skal som minimum indeholde historiske oplysninger om anvendelsen, en forureningsundersøgelse inkl. kemiske analyser, svarende til de potentielt forurenende aktiviteter, og koncentrationsniveauer, hvor der er grund til at tro, at de farlige stoffer udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet. Medlemsstaterne skal fastsætte metoder, der gør det muligt at fastsætte disse koncentrationsniveauer.

Erosion, tab af organisk materiale, tilsaltnings, jordpakning, jordskred

For så vidt angår de 5 områder (erosion, tab af organisk materiale, tilsaltnings, jordpakning, jordskred), skal medlemsstaterne for hver trussel identificere risikoarealer og udarbejde programmer med passende foranstaltninger.

Udpegning af risikoarealer

Risikoarealerne skal udpeges med udgangspunkt i eksisterende data eller modeller til at identificere risikoarealer (kun hvis der er nogle i medlemsstaten). Områderne skal identificeres med udgangspunkt i bilag I, sektion 1-5, senest 5 år efter implementeringsdatoen. Bilag I angiver ikke specifikke kriterier for identifikation af risikoarealerne. Dette er alene op til medlemsstaterne.

Programmer med foranstaltninger i risikoarealerne

Programmerne skal indeholde:

- Mål og passende foranstaltninger til at reducere risikoen i disse arealer,
- Tidsplan for gennemførelsen af foranstaltningerne,
- Estimat af allokationsbehov af private og offentlige midler til at finansiere foranstaltningerne, og
- Beskrivelse af, hvorledes foranstaltningerne vil blive gennemført, og hvorledes de vil bidrage til at nå de miljømæssige målsætninger.

Medlemsstaterne skal ved fastsættelsen af foranstaltningerne tage passende hensyn til de sociale og økonomiske konsekvenser af foranstaltningerne. Medlemsstaterne skal sikre, at foranstaltningerne er cost-effektive og teknisk gennemførlige. Desuden skal medlemsstaterne gennemføre konsekvensvurderinger, herunder cost-benefit analyser forud for at programmet introduceres.

Programmerne skal være udarbejdet senest 7 år efter implementeringsdatoen og være i anvendelse senest 8 år efter denne dag. Programmerne skal offentliggøres og revideres mindst hvert 5. år.

Arealbefæstning

Arealbefæstning skaber en barriere mellem jord, luft og vand og har derfor flere alvorlige konsekvenser, f.eks. forøget risiko for oversvømmelse, reduceret grundvandsdannelse m.m. Direktivudkastet pålægger medlemsstaterne at træffe passende foranstaltninger for at reducere befæstelse så meget som muligt og, hvor befæstelse er sket, forsøge at mildne effekterne, så jordfunktioner så vidt muligt bevares.

Andre elementer i direktivforslaget

Kommissionen foreslår en platform for informationsudveksling, integration af jordbeskyttelse i sektorpolitikker, forpligtelse til brugere af jord til ikke at skade jordens funktioner og at medlemsstaterne skal etablere opmærksomhedsskabende foranstaltninger.

Platform for informationsudveksling

Kommissionen skal senest 1 år fra ikrafttrædelsesdatoen etablere en platform for informationsudveksling mellem medlemsstater og interessenter, dels om identifikation af arealer, hvor der er risiko for enten erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning eller jordskred, dels om risikovurderingsmetoder for forurenede grunde.

Opmærksomhedsskabende foranstaltninger

Direktivforslaget indeholder en bestemmelse om, at medlemsstaterne skal tage passende foranstaltninger for at øge opmærksomheden om jords betydning for menneskers og økosystemers overlevelse og fremme viden og erfaring om bæredygtig anvendelse af jord.

Rapporteringsforpligtelser

Resultatet af identifikation, undersøgelse og risikovurdering af de potentielt forurenede grunde, listen over forurenede grunde samt den "Nationale Oprydningsstrategi" skal rapporteres til Kommissionen, men ikke godkendes, inden for 5 år fra implementeringsdatoen og hvert 5. år herefter. De udpegede risikoarealer vedr. erosion m.v., de metoder, der er anvendt til at identificere risikoen, samt programmerne skal ligeledes rapporteres til Kommissionen senest 8 år fra implementeringen og derefter hvert 5. år.

Medlemsstaterne skal endvidere rapportere en sammenfatning af initiativerne, der er taget om henholdsvis reduktion af befæstelse og opmærksomhedsskabende foranstaltninger til Kommissionen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen finder, at en fælles EU-indsats med henblik på beskyttelse af jord er påkrævet som supplement til nationale og regionale initiativer, bl.a. fordi manglende jordbeskyttelse har effekter for andre områder af EU's fælles miljøpolitik, f.eks. indsatsen på vand- og klimaområdet. Visse typer jordforårsagede miljøproblemer har endvidere grænseoverskridende ef-

fejder, såsom jorderosion og sediment-aflejringer via grænseoverskridende floder og forurening af grænseoverskridende grundvandsbassiner. Hertil kommer, at fødevarer sikkerheden i forbindelse med produkter, som handles henover grænserne i det indre marked, påvirkes forskelligt afhængigt af nationale niveauer for beskyttelse af jorden, ligesom sådanne forskelle i den nationale regulering indebærer uensartede produktionsvilkår for virksomhederne i det indre marked. Sammenholdt med de meget vide beføjelser, forslaget lægger hos medlemsstaterne, finder Kommissionen, at forslaget til rammedirektiv er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

4. Konsekvenser for Danmark

Gældende dansk ret og forslagens lovgivningsmæssige konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser af forslagens bestemmelser om jordforurening

Forurenede jord reguleres i Danmark af lov om forurenede jord¹, jordforureningsloven. I henhold til loven skal forurenede grunde kortlægges af amterne, som ligeledes har ansvaret for en miljø- og sundhedsmæssigt prioriteret oprydningsindsats i forhold til forurenede jord. Pr. 1. januar 2007 overgår disse opgaver til regionerne.

Kortlægningen i Danmark har flere formål. Kortlægningen skal være grundlaget for den miljøprioriterede oprydningsindsats, men har også til formål at sikre, at der i salgssituationer er viden om forureningsforholdene, ligesom der skal tages passende foranstaltninger i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder, ikke mindst jordflytninger.

Den danske kortlægning af potentielt forurenede grunde er mere omfattende end det kortlægningskrav, der gøres gældende i direktivforslaget på grundlag af den opstillede minimumsliste over potentielt forurenende aktiviteter. Forslaget indebærer imidlertid, at der skal gennemføres forureningsundersøgelser inkl. kemiske analyser på et større antal grunde, end der kræves i den danske jordforureningslov.

Kortlægningen efter jordforureningsloven gennemføres i to tempi. I første fase kortlægges grunde, hvor der har været aktiviteter, der er potentielt forurenende, dvs. kortlægning på vidensniveau 1. I 2. fase kortlægges de grunde, hvor der kan konstateres forurening, dvs. kortlægning på vidensniveau 2. Grunde kortlægges som udgangspunkt kun på vidensniveau 2, hvis de ligger inden for jordforureningslovens indsatsområder, dvs. grunde med boliger, børneinstitutioner, offentlige legepladser, og grunde, hvor forureningen truer grundvandet i områder med særlige drikkevandsinteresser eller inden for indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg. Danmark er ca. halvvejs i denne kortlægningsproces, som med den i 2006 vedtagne ændring af jordforureningslovens kortlægningsregler forventes afsluttet omkring 2016.

Da direktivforslaget foreskriver, at der skal gennemføres forureningsundersøgelser inkl. kemisk analyse på alle grunde, hvor der har været en af de potentielt forurenende aktiviteter, som er med på direktivforslagets bilag II, er direktivforslaget på dette punkt mere vidtgående end jordforureningslovens system. Vedtages denne bestemmelse, vil det således betyde, at jordforureningsloven skal ændres således, at det bliver obligatorisk at udføre forureningsun-

¹ Lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenede jord, senest ændret ved lov nr. 571 af 9. juni 2006.

dersøgelser på alle de omhandlede potentielt forurenede ejendomme.

Direktivforslaget fastlægger endvidere tidsgrænser for, hvornår de kortlagte grunde skal være undersøgt. Sådanne tidsgrænser er ikke fastlagt i jordforureningsloven, hvorfor en vedtagelse af forslaget indebærer, at lovgivningen også vil skulle ændres på dette punkt.

Kravene om offentliggørelse og 5 årlig revision af listen over forurenede grunde forventes ikke at have betydning for Danmark, idet der allerede i dag er en offentlig liste, som ajourføres løbende.

Det bemærkes i øvrigt, at den viden om jordforureningsrisiko i forhold til overfladevandsrecipienter, der samles op som konsekvens af vandrammedirektivet, kan inkluderes i den kortlægning af forurenede grunde, der følger af direktivforslaget.

Det vurderes, at direktivforslagets krav om en national oprydningstrategi og om at sikre oprydning af grundene på listen over forurenede grunde, herunder mekanismer til at finansiere oprydningen, allerede er sikret med den nuværende danske lovgivning.

Det vurderes endvidere, at direktivforslagets krav om, at den "Nationale Oprydningstrategi" skal prioritere de grunde højest, der udgør den største risiko for menneskers sundhed, er i overensstemmelse med den nuværende danske prioritering, hvor den offentlige indsats sker både på grunde med boliger, børneinstitutioner og offentlige legepladser og på grunde i områder med særlige drikkevandsinteresser eller inden for indvindingsoplande for almene vandforsyningsanlæg, hvor forureningen kan skade grundvandet og dermed indirekte gennem drikkevandet kan true menneskers sundhed.

I direktivudkastet foreslås det, at der ved vurderingen af, om grunde skal inkluderes i listen over forurenede grunde og dermed også vil skulle ryddes op, skal tages højde for både nuværende brug (som i Danmark) og *godkendt fremtidig brug*. Den danske jordforureningslov har imidlertid en bestemmelse om, at amterne og efter kommunalreformen kommunerne i samarbejde med regionerne skal give tilladelse, før en kortlagt ejendom kan ændre arealanvendelse til en anvendelse, der ligger inden for lovens indsatsområder. I forbindelse med sådanne tilladelser vil der typisk blive stillet vilkår, der tager højde for den ændrede arealanvendelse. Det vurderes derfor, at direktivets forslag om også at omfatte *godkendt fremtidig brug* ikke vil have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Det eneste element i direktivforslaget vedrørende jordforurening, som vil være en egentlig nyskabelse i den danske lovgivning, er forslaget om, at køber eller sælger i forbindelse med salg af grunde, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, skal sørge for, at der udarbejdes en statusrapport til den anden part i handlen og til den kompetente myndighed, der er ansvarlig for identifikation af forurenede grunde. Gennemføres forslaget, vil det betyde, at jordforureningsloven skal ændres, således at der etableres en autorisationsordning for udstedelse af statusrapporter vedrørende grunde, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet.

Ifølge forslaget skal der foreligge en statusrapport, hver gang en ejendom, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, handles. Alle, der sælger eller køber en ejendom vil således skulle afklare, om der har været en forurenende aktivitet på ejendommen, for at kunne vide, om der er pligt til at lave en statusrapport som omhandlet i direktivforslaget.

Der skal tillige fastsættes regler i jordforureningsloven, der sikrer, at rapporten som minimum indeholder historiske oplysninger om anvendelsen, en forureningsundersøgelse inkl. kemiske analyser, svarende til de potentielt forurenende aktiviteter, og koncentrationsniveauer, hvor der er grund til at tro, at de farlige stoffer udgør en betydelig risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Direktivforslaget nødvendiggør ikke en ændring af lov om omsætning af fast ejendom, men reglerne i den tilhørende bekendtgørelse vil skulle suppleres med regler om statusrapporten.

Lovgivningsmæssige konsekvenser af forslagets øvrige elementer

Direktivforslagets bestemmelser om foranstaltninger over for erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning og jordskred samt forslagets øvrige bestemmelser vurderes ikke at medføre behov for ændring af dansk lovgivning.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Kommissionens konsekvensvurdering

Kommissionen har udarbejdet en omfattende konsekvensvurdering af temastrategien og forslaget til rammedirektiv om jord. Kommissionen har valgt, som et skøn med store usikkerheder, at opgøre de samfundsmæssige omkostninger ved jordødelæggelse og jordforurening til i alt 38 mia. euro årligt for EU 25. Omkostningerne vedrører bl.a. infrastrukturskader, sundhedsomkostninger, omkostninger til behandling af vand, der forurenes via jorden, og værditab på forurenede arealer og deres omgivelser. Kommissionen anfører, at det ikke har været muligt at skønne over omkostninger, der knytter sig til forringelser af biodiversiteten samt til befæstelse og jordpakning.

Kommissionen vurderer omkostningerne til at identificere, potentielt forurenede grunde til at udgøre ca. 50 mio. euro årligt i fem år for EU 25. Udgiften til forureningsanalyser af disse grunde vurderes til at udgøre i alt op til ca. 240 mio. euro om året i 25 år for EU 25. Kortlægning af risikoarealer for erosion, jordpakning m.v. vurderes at koste mindre end 2 mio. euro om året for EU 25. Kommissionen har ikke vurderet omkostningerne ved at finansiere en national oprydningsstrategi for forurenede grunde, idet niveauet for de nationale foranstaltninger med direktivforslaget beslutes af medlemsstaterne. Med baggrund i to rent illustrative scenarier for oprydningsindsatsen vurderer Kommissionen imidlertid, at direktivforslaget vil kunne levere fordele, ”som langt overgår omkostningerne”.

Økonomiske konsekvenser af forslagets bestemmelser om jordforurening

Ifølge direktivforslaget skal der gennemføres forureningsundersøgelser inkl. kemisk analyse af alle grunde, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter.

Da jordforureningsloven forudsætter, at der kun skal gennemføres forureningsundersøgelser, inkl. kemiske analyser på de ejendomme, som ligger inden for lovens indsatsområde, vil direktivforslaget betyde, at der som udgangspunkt skal gennemføres ekstra forureningsundersøgelser inkl. kemiske analyser på ca. 15.000 ejendomme i perioden fra 2016 og frem til ca. 2035 (25 år fra direktivets implementeringsdato – her skønsmæssigt ansat til 2010). Sådanne undersøgelser vurderes på baggrund af analyser foretaget i forbindelse med Miljøministerens redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om jordforureningsloven i december 2003 at koste ca. 39.000 kr. stykket. Samlet set ville dette isoleret set medføre en statsfinansiel meromkostning på ca. 600 mio. kr., som vil skulle afholdes i perioden fra 2016-2035, svarende til 30 mio. kr. årligt. Imidlertid vurderes en væsentlig del af disse udgifter at kunne

dækkes af private interessenter i kraft af direktivforslagets krav om udarbejdelse af en statusrapport ved køb og salg (se nedenfor), således at den årlige statsfinansielle merudgift vil kunne reduceres til i størrelsesordenen 10-20 mio. kr. årligt.

Der er allerede i dag i jordforureningsloven og tilhørende vejledninger m.v. fastsat retningslinier for oprydning af forurenede grunde i Danmark. Der er endvidere mellem Finansministeriet og de kommunale parter indgået aftaler om den offentlige finansiering af opgaverne inden for jordforureningsområdet. Direktivforslagets bestemmelser om etablering af en national oprydningstrategi og mekanismer til finansiering vurderes således ikke at føre til yderligere omkostninger for Danmark.

Der er aktuelt afsat en samlet ramme på ca. 320 mio. kr. årligt til finansiering af den offentlige undersøgelses- og oprensningsindsats på jordforureningsområdet.

Forslaget om, at der ved salg af ejendomme, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter, skal udarbejdes en statusrapport af enten køber eller sælger indebærer, at udgiften til gennemførelse af forureningsundersøgelser på disse grunde vil skulle bæres af køber/sælger som en del af ejendomshandelen frem for at skulle finansieres af den kompetente myndighed.

I Danmark finansierer private i dag i en række tilfælde også undersøgelser i forbindelse med køb-/salgssituationer. Det gælder mest køb/salg af erhvervsarealer eller i forbindelse med byudviklingsprojekter. I en række tilfælde kommer disse oplysninger ikke til myndighedernes kendskab. Krav om statusrapport ville betyde, at disse oplysninger vil tilgå kortlægningsmyndigheden, som derfor undgår at skulle foretage forureningsundersøgelser på de pågældende grunde. Det betyder, at de udgifter, der skal afholdes af det offentlige til forureningsundersøgelser, kan reduceres betydeligt. Udgifterne til undersøgelse af de ekstra grunde, som følger af direktivforslaget vil således i stor udstrækning skulle finansieres af private i forbindelse med salg af potentielt forurenede ejendomme. Det vurderes, jf. ovenstående, at private i forbindelse med ejendomshandler vil skulle finansiere forureningsundersøgelser i størrelsesordenen 10-20 mio. kr. årligt frem til 2035. De privat finansierede undersøgelser vil også omfatte en del af de potentielt forurenede grunde, som vil skulle undersøges under den nuværende lovgivning, og dermed nedbringe de offentlige udgifter forbundet med den gældende jordforureningslov.

Forslagets bestemmelser om jordforurening kan medføre en mindre stigning i administrative udgifter, primært som konsekvens af administrationen af statusrapporten.

Økonomiske konsekvenser af forslagets bestemmelser om erosion, tab af organisk materiale, tilsaltning, jordpakning, jordskred

Jordskred og tilsaltning er ikke problemer, der forekommer i Danmark, og erosion, tab af organisk stof og jordpakning har ikke noget dramatisk omfang. Fødevarerministeriet vurderer, at det på forhånd er vanskeligt at afgøre, om der overhovedet er områder i Danmark, der skal kategoriseres som risikoområde, og at dette fordrer en nærmere analyse.

Danmarks JordbrugsForskning har oplyst, at eksisterende datamateriale i betydeligt omfang vil kunne anvendes i en analyse til at danne sig et indtryk af jordlagets status i forhold til de pågældende risikofaktorer og dermed et grundlag for en vurdering af behov og niveau for kortlægning m.v. i Danmark.

Økonomiske konsekvenser af forslagets øvrige bestemmelser

På det foreliggende grundlag vurderes de øvrige elementer i direktivforslaget ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser, ligesom det vurderes, at der kun vil være begrænsede administrative udgifter i tilknytning til forslagens rapporteringsforpligtelser.

Erhvervsadministrative konsekvenser

Forslaget vurderes samlet set ikke at have væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

I forhold til den eksisterende danske regulering af jordforureningsområdet indebærer forslaget en videregående forpligtelse til at foretage forureningsundersøgelser inkl. kemiske analyser af alle grunde, hvor der har været potentielt forurenende aktiviteter, jf. forslagens bilag II. Forslaget fastlægger endvidere tidsgrænser, som ikke indgår i den danske lovgivning, for hvornår disse undersøgelser skal være gennemført. Endelig opstiller forslaget krav om, at der ved salg af potentielt forurenede grunde skal udfærdiges en statusrapport med en forureningsundersøgelse til de kompetente myndigheder. En vedtagelse af forslaget indebærer i disse henseender en skærpelse af det danske beskyttelsesniveau.

5. Høring

Forslaget er udsendt i almindelig høring den 29. september 2006 til knap 60 interessenter med frist til den 25. oktober 2006. Dansk Landbrug/Landbrugsrådet, Dansk Industri, Freja Ejendomme A/S og Oliebranchens Fællesrepræsentation har fremsendt egentlige bemærkninger til strategien, som refereres nedenfor.

Generelt

Dansk Landbrug/Landbrugsrådet (DL) mener ikke, der ikke er brug for et jorddirektiv, idet problemerne løses bedst lokalt (subsidiaritet m.v.), mens Dansk Industri (DI) og Oliebranchens Fællesrepræsentation støtter, at der udarbejdes en fælles strategi med tilhørende jordrammedirektiv for beskyttelse af jord i EU.

DI finder, at strategien udgør et godt udgangspunkt for beskyttelse af jord som ressource og at strategien anlægger et passende niveau for håndtering af jordforurening. DI finder således, at de danske jordforureningsregler ikke bør gå videre end jordrammedirektivet, selv om der er tale om et minimumsdirektiv.

DL finder at jordbundsforholdene er meget forskellige i Europa, hvilket bl.a. har resulteret i en løs og upræcis definition af jord, og i manglende fastsættelse af fælles målsætninger, hvilket igen kan danne grundlag for vidt forskellig fortolkning og implementering af direktivets regler, som kan være i strid med reglerne om ens behandling i hele EU. Dette kan ifølge DL føre til, at staten kan blive stillet til ansvar for manglende opfyldelse af direktivet. DL mener endvidere, at der på nuværende tidspunkt mangler viden om, hvad der er god og dårlig tilstand/udvikling, og finder, at dette sammen med behovet for mere fuldstændige konsekvensanalyser betyder, at et evt. forslag tidligst burde stilles om 10-15 år.

DL efterlyser desuden undtagelsesbestemmelser, f.eks. om lavere målsætninger, længere tidsfrister, uddybning af hvorledes indsatsen skal finansieres og klare retningslinier for anvendelsen af cost-benefit analyser i forbindelse med den indsatsplanlægning, som direktivforslaget foreskriver.

Jordforurening

Særligt for forslagene, som vedrører jordforurening, ser DI et væsentligt potentiale i en harmonisering på europæisk plan af risikovurderinger af jordforureninger, og OFR kan specielt støtte, at der udarbejdes en fælles ramme for risikovurdering af forurenede lokaliteter, og at denne kan danne baggrund for oprensingsniveauet i såvel offentligt som privat finansierede oprensninger.

DI finder forslaget om statusrapport i forbindelse med ejendomshandler, hvor der har været en potentielt forurenende aktivitet, i strid med nærhedsprincippet, og Freja Ejendomme finder, at der kan være store forskelle mellem ejendomme, som gør det uhensigtsmæssigt at standardisere oplysningerne om forureningsforholdene. DI skriver, at der ofte foretages jordforureningsundersøgelser i forbindelse med ejendomshandler, men at valget af om en sådan undersøgelse skal foretages, hviler på mange andre kriterier, end om der aktuelt foregår en potentielt forurenende aktivitet, f.eks. om arealet ligger i bykernen, om der er tilkørt fyldjord og meget andet, og at beslutningen af om der skal foretages jordforureningsundersøgelser bør overlades til grundejer og køber i fællesskab.

DL tager endvidere forbehold for forslaget om at ændre miljøansvarsdirektivet, så der henvises til ”jorddirektivet”, idet miljøansvarsdirektivet endnu ikke er implementeret i dansk ret og heller ikke er det i de fleste andre lande, idet fristen herfor først er 1. maj 2007.

Sagen har endnu ikke været forelagt for miljøspecialudvalget.

6. Forhandlingssituationen

Der er endnu ikke indledt forhandlinger om forslaget i rådsregi.

7. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag velkomment. Regeringen er enig i, at såvel konkurrencemæssige hensyn som hensynet til sundhed og miljøbeskyttelse taler for en EU-regulering af beskyttelsen af jord ved at opstille fælles rammer for identifikation og forebyggelse af truslerne mod jordlaget og dets betydning for dyrkning og bevarelse af naturværdier.

For så vidt angår jordforurening, er arbejdet med at identificere de forurenede grunde og etablere oprydningssystemer etableret i flere EU-lande. Det vil være hensigtsmæssigt både af miljømæssige og konkurrencemæssige årsager, at der etableres lignende systemer i alle medlemslande. Dette vil direktivforslaget kunne skabe grundlag for.

En substantiel vurdering af forslagets enkelte elementer – især på jordforureningsområdet - vil blive forelagt, når Regeringen har gennemført en mere præcis analyse af forslaget.